

KUUROMYKKÄIN LEHTI

SUOMEN KUUROMYKKÄINLIITON ÄÄNENKANNATTAJA

N:o 9
Syyskuu

TOIMITTAJAT:
JOHN SUNDBERG. AUG. HELIÄ.
Vastaava.

1906
XI:sta vuosik.

Tilauksia vastaanotetaan kaikissa postitoimistoissa. — Hinta 1 m. 50 p. koko vuodelta.

Sisälllys: Julia Stadius (kuv.). Tervehdys Tyyneltä mereltä. Kertomus työstä Karjalan kuuro-mykkäin keskuudessa 1905—1906. Kirjeitä kuuromykkiltä. Tietoja kotimaasta. Tietoja ulko-mailta. Ilmoituksia.

Julia Stadius.

Henkilöistä, jotka milloin-kaan väsymättö-mällä innostuk-sella, lämpimästi ja uhrautuvasti ovat Suomen kuu-romykkäin hy-väksi työskennelleet, on valtio-neuvoksen rouva *Julia Stadius* var-maankin huoma-

tuimpia. Siitäpä syystä luulemme-kin täyttävämme monen toivomuk-sen, kun hänen kuvansa kuuro-mykkäin omassa lehdessä tänään esitämme ja sa-malla hänen elä-mästään muuta-mia tapahtumia julkaisemme.

Julia Stadius syntyi 11 p:nä tammik. 1844 Pietarissa, missä isänsä, Carl Johan Tavaststjerna silloin oli opettajana sikäläisessä kadettikoulussa. Äitinsä oli Hilda Maria Tavaststjerna. Vuonna 1850 muutti perhe Helsinkiin, missä kapteeni Tavaststjernasta tuli poliisimestari. Tytär kasvatettiin suurimmaksi osaksi kotona; vain lyhemmän aikaa kävi hän Blomqvistin koulua Helsingissä.

V. 1866 meni hän naimisiin orpanansa Alfred Stadiuksen kanssa, joka sittemmin oli tarkastusoikeuden puheenjohtajana. Valtioneuvos Stadius kuoli 1900, jonka jälkeen rouva Stadius on enimmäkseen asunut maamme rajojen ulkopuolella ja vain lyhyempiä aikoja Suomessa oleskellut. Kun on kysymyksessä vaikkapa vain pääpiirteissään esittää rouva Stadiuksen elämää, niin ei voi olla mainitsematta, että hän paljon ja suurella menestyksellä on kirjallisissa töissä toiminut. Niinpä on hän sepittänyt joukon kauniita runoja, joita on julkaistu milloin »Nya Pressenissä» milloin »Finsk tidskriftissä» (Suomalainen aikakauslehti), sitäpaitsi on hän kirjoittanut kertoelmia ja kertomuksia sekä erittäinkin hupaisia lastensatuja. Vuosikausia hän myöskin toimitti sanomalehteä »Sylvia», eläinsuojeluslehteä lapsille. Vielä mainittakoon, että hän on runoilijan Karl August Tavaststjernan orpana.

Mutta nyt on kerrottava hänen työstään kuuromykkäin hyväksi. Kenties joku lehden lukijoista ihmettelee, miksi rouva Stadius juuri näitä on niin suuresti suosinut, ja siitä syystä onkin huomattava, että hänellä on kuuromykkä poika, tuo kaikille kuuromykille tuttu Valter Stadius, ja siitäpä syystä onkin rouva Stadius äidillisellä rakkaudella huolehtinut niistä monista, joilta puuttuu kuulon ja usein puheenkin kallis lahja. Kuinka lämmin hänen harrastuksensa kuuromykkäin hyväksi on ollut ja on, siitä on paraimpaa todistuksena hänen innokas toimintansa Helsingin kuuromykkäinyhdistyksen keskuudessa. Kun tämä yhdistys helmikuussa 1895 perustettiin, kuului rouva Stadius sen perustajiin. Hän oli sen ensimmäinen sihteeri ja jäi siksi, kunnes hän paikakunnalta poismuuton takia syksyllä 1900 oli pakoitettu se toimittamaan. Mutta ei yksinomaan tähän niin sanoaksemme enemmän viralliseen puoleen rajoittunut rouva Stadiuksen toiminta Helsingin k.m. yhdistyksessä, vaan riitti hänen aikaansa ja harrastustansa siellä monen moneen muuhunkin. »Valterin äidistä», kuten häntä viittomakielellä kutsuttiin, tuli pian koko yhdistyksen »mamma», jonka puoleen kaikki arvelivat olevansa oikeutetut kääntymään. Hänen piti auttaa kuuromykkiä saamaan palveluspaikkoja, hän se kaikin tavoin heitä neuvoi, hänen piti yhdistyksen käytöllistäkin puolta hoitaa, ja alkuaikoina, jolloin yhdistyksellä suoraan sanoen ei ollut ensinkään varoja, lainattiin mel-

kein kaikki tarvittava Stadiuksen perheestä. Ahkerasti hän myöskin kävi yhdistyksen kokouksissa. Olipa ilma miten pelottava tahansa, ei se estänyt rouva Stadiusta kokoukseen tulemasta. Myöskin rouva Stadius suuresti harrasti parantaa kuuromyökkäin asemaa koittamalla saattaa heitä tilaisuuteen saamaan apua sairauden sattuessa, ja etupäässä hänen harrastustaan on kiittäminen siitä, että keväällä 1897 tätä tarkoitusta varten toimeenpantiin seurahuoneella iltama, joka tuotti suunnilleen 1,200 markkaa. Tähän tilaisuuteen oli rouva Stadius myöskin kirjoittanut pienen näytelmän »Guldfjäriln» (Kultaperho), jonka muutamat taiteen-harrastajat esittivät. —

Viimeisinä vuosina ei rouva Stadius ole, kuten mainittiin, koko aikaansa asunut Suomessa, mutta kaikkiallakin on hänessä säilynyt lämmin harrastuksensa kuuromykkiä kohtaan, ja tarkoin on hän seurannut maamme kuuromyökkäinasian kehitystä. Viime talvena oli hän kuitenkin tilaisuudessa oleskelemaan Helsingissä, jolloin hän jälleen pitkitti työtään kuuromyökkäin keskuudessa. Niinpä toimi hän Suomen kuuromyökkäinliittohallinnon sihteerinä ja sanomalehden »Tidskrift för döfstumma» (ruotsal. kuurom. lehden) toimitussihteerinä.

Nyt lähtee rouva Stadius taasen luotamme joksikin aikaa. Mutta toivoaksemme ei kuitenkaan viivy kauvan, ennenkun jälleen saamme sanoa hänet tervetulleeksi Suomeen ja jälleen nähdä hänet, lämpimänä ja innostuneena kuin ainakin, niiden joukossa, jotka tahtovat työskennellä kuuromyökkäin kaikinpuoliseksi kohottamiseksi.

E. E.

Tervehdys Tyyneltä mereltä.

Korea laivalla 3 p. Huhtik. 1906.

Joka minuutti vie laiva minua kauemmaksi kotimaasta. Ameriikassa olin kolmatta kuukautta. Kävin monessa suuressa kaupungissa. Näin New Yorkin, Bostonin, Chicagon, Buffelon, St. Paulin, Seattlen ja San Fransiskon. Kävin monessa muussakin kaupungissa.

Idässä ja lännessä tapasin paljon Suomalaisia. Monella oli oma talo kaupungissa tahi maalla. Miehet saavat kovasti tehdä työtä. Ei siellä helposti saa rahaa. Suomesta on tullut moni sinne toivoen saavansa helposti ja paljon rahaa, mutta hän ei ole saanut työtä. Heillä on ikävä. Matkustaisivat kotiin, jos vaan saisivat sen verran rahaa, jotta pääsisivät.

Vieraassa maassa on aina ikävä olla, kun ei osaa kieltä puhua. Kyllä on hyvä pysyä Suomessa, tehdä ahkerasti työtä ja elää tarkasti. Moni on ikävästä sairastunut, ja moni on tullut heikkomieliseksi.

Kävin katsomassa

Niagaran vesiputousta, mutta ilma oli kovin kylmä ja oli kova lumipyry. Kova tuuli oli kaataa minut ja en silmiäni paljon voinut avata. Oli ikävä, kun sattui huono ilma.

Menin kosken rannalla olevaan hotelliin. Piletti maksoi 50 senttiä. Siellä panivat päälleni sadetakin, laskivat minut hississä maan sisälle, 100 jalan syvyyteen. Siellä oli lautakäytävä 1,500 jalan pituinen. Sitä kulkien tulin suuren putouksen alle. Jos olisi kesä ollut, olisin paljon voinut teille siitä kertoa, mutta nyt en osaa enempää kertoa.

Rautateitse matkustelin. Rautatiematkat ovat kalliit Ameriikassa, sillä ne eivät ole valtion omat, vaan yksityisten. Papit ja lähetyssaarnaajat saavat matkustaa puolella maksulla. Minäkin matkustin ensin Buffelosta Chicagoon puolella piletilä ja sieltä samalla lailla poikki maan aina San Fransiskoon asti Tyynen meren rannalle.

Juna kulki suurien jokien, Missisippin ja Missourin ylitse. Näin monta kaupunkia ja kylää. Olin junassa kolme yötä ja kolme päivää. Junat Ameriikassa eivät kule niin nopeasti, kuin Englannissa, mutta niissä on hyvä kulkea. Vaunut ovat paljon pitemmät kuin meillä Suomessa. Sant Paulista lähti juna länteen päin, sinne päin, minne aurinko laskee. Siellä oli suuria ruohokenttiä. Aamusta iltaan asti näin tasaista maata, ei yhtään vuorta, ei kaupunkia eikä kyliä, paitse pieniä asemia. Lunta oli monessa paikassa paljon. Noita suuria kenttiä kutsutaan »prairie». Siellä kasvaa vaan heiniä. Muutamissa paikoin oli paljon lehmia, hevosia tai lampaista, jotka etsivät lumen alta syötävää.

Tultiin sitten kauniimpiin seutuihin. Juna alkoi nousta vuorelle, ylemmä ja ylemmä. Välistä se meni vuoren sisälle eli tunneliin. Toisen kerran rautasiltaa myöten syvän rotkon ylitse. Siellä ylhäällä oli paljon lunta.

Jakima virran laakso oli kaunis. Siellä oli kyliä, kirkkoja, kouluja, peltoja ja puutarhoja. Tulin sitten Tyynenmeren rannalle, *Seattle* nimiseen kaupunkiin. Siellä oli maa viheriäisenä. *San Fransisko* on suuri kaupunki, jossa asuu paljon kiinalaisia.

Ameriikassa ollessani puhuin suomalaisille Jumalan rakkaudesta. Kehotin heitä lukemaan Raamattua, jonka moni suomalainen pitää turhana kirjana. Se on suuri vahinko. Kun eivät lue Raamattua, eivät tiedä mitä *Jumala* on sanonut ja tehnyt. Heillä on kaksi silmää, mutta eivät tahdo katsella *Jumalan* sanoja, kaksi korvaa ja eivät tahdo kuunnella niitä. Se on ihmisen oma vahinko.

Emme opi koskaan Jumalaa tuntemaan, kun emme tule Hänen luokseen Hänen meitä kutsuessa. Ne kuuromykät, jotka eivät ole koulua käyneet, eivät voi tätä lehteä lukea. Jos tässä lehdessä on hyvä kirjoitus, he eivät sitä tiedä. Koulussa käyneet voivat lukea. Niin on ihmisen tultava *Jumalan* luokse ja Hän opettaa.

Maaliskuun 22 p. lähdin Ameriikasta »Korea» laivalla. Ilma oli kaunis. Matkustavaisia oli paljon. He olivat rikkaita. Menivät huvimatkalle yhdet *Honoluuluun*, toiset *Jaapaniin* ja kolmannet *Kiinaan*.

Kuuden päivän kuluttua tulimme *Honoluuluun*. Se on kaunis kaupunki Ohua saarella. Erään neidin kanssa menin kiinalaista koulua katsomaan. Koululu on kyllä ameriikkalainen, mutta oppilaat olivat kaikki kiinalaisia. Lähetysaarnaja rouvineen oli hyvin ystävällinen.

Tapasimme naislääkärin. Hän lähti kanssamme kaupunkia katselemaan. Ajoimme rautatietä myöten kauniiseen puistoon, jossa näimme ihmeellisen kauniita kaloja. Muutamat kalat olivat hiekan värisiä. Ne makasivat hiekassa. Ainoastaan pää oli näkyvissä. Oli niin hauskaa katsella kalojen leikkiä. Ne olivat niin iloiset. Ne nykäisivät toisiansa ja sitten lähtivät uimaan.

Menimme sitten lääkärin kotiin päivällisille. Hän asui kiinalaisten sairashuoneella. Syötyämme ajelimme vaunulla kau-

vaksi maalle. Siellä oli ihmeen kaunista. Suuria, monenlaisia palmupuita kasvoi siellä. Puut ja pensaat parhaallaan kukkivat. Monet talot olivat ihan piilossa, kasvien peittämänä.

Honoluulussa ei koskaan ole talvea. Ikkunat ja ovet ovat aina auki. Kesällä ei ole kuuma.

Vaikka se on kaunis paikka, on siellä paljon syntiä ja pahaa. Vaikka ihmiset saavat paljon hyvää *Jumalalta*, eivät he ajattele, ken sen hyvän antaa. Se on surullista.

Ei kaunis seutu, ei raha, eikä terveys tee ihmistä onnelliseksi. *Jumala* tekee onnelliseksi. Kuningas David sanoi:

„Minun sieluni ja ruumiini iloitsee elävässä Jumalassa“.

Oi, että huomaisimme *Jumalan* rakkauden! Olemme onnettomat ilman *Jumalaa*. Meillä on ikävä, eikä oikein hauska milloinkaan. Ei kukaan ole onnellinen ennenkun hän tulee *Jumalan* luo. Tie Hänen luokseen on nyt auki. *Jeesus* on tie. Hän tuli maailmaan, jossa me olimme eksyneet. Hän tuli kutsumaan meitä pois väärältä tieltä. Hän tuli ottamaan pois syntejämme. Hän tuli pelastamaan meitä pahanhengen käsistä. Pahahenki tekee meille pahaa. Se panee valehtelemaan, suuttumaan, kadehtimaan, puhumaan pahaa, olemaan ylpeä, arnoton. Mutta *Jeesus* auttaa hänen vallastaan. *Jeesus* antaa meille uuden sydämen, opettaa meitä *Jumalaa* ja ihmisiä rakastamaan, tekee meidät nöyriksi, ystävällisiksi.

Kun *Jeesus* tulee ystäväksemme olemme aina onnelliset.

»Joka Minun luokseni tulee, häntä minä en heitä ulos, aja pois!» sanoo *Jeesus*.

Seuraavat tervehdykset lähetän Japanista.

Wilhelmiina.

Kertomus työstäni Karjalan kuuromykkäin keskuudessa 19^{23/9} 05—19^{19/5} 06.

Neiti Hilma Saukon pyynnöstä saavuin 23 p. syysk. 1905 Sortavalan kaupunkiin. Seuraavana päivänä, joka oli sunnuntai, pidin merkkikielellä Jumalan palveluksen saapuvilla olleille kuu-

romyille. Se olikin tarpeellinen tilaisuus k.-mykille, kun pastori Luoma ei voinut matkustaa Sortavalaan pitämään Jumalan palvelusta ja päästämään k.-mykkiä Herran ehtoolliselle. Kuuromykät olivat kumminkin käyneet seurakunnan kanssa Herran ehtoollisella. He olivat hyvin iloisia, että puhuin heille Jumalasta heille ymmärrettävällä tavalla.

Seuraavana päivänä kiidatti höyrylaiva »Janaslahti» minut Impilahdelle. Rannalle oli assessori Auvinen pappilasta lähettänyt hevosen minua vastaan. Asuin siellä pastori Auvisella ja hän jalomielisesti lupasi huoneetkin koulun pitoa varten. Minun koulussani kävi Maria Pyssö, Helena Kautelinen, Hanna Pylkkönen, Anna Vanhanen, Nikolai Hämäläinen, myöhemmin saapui Olli Piitulainen ja Antti Luukkonen. Kaksi viimeksi mainittua olivat käyneet valtionkin koulun, vaan unohtaneet hyvin paljon. Olli Piitulainen oli yksinkertaisuudessaan antanut kuulevien vetää itseänsä nenästä palvelleen heitä melkein palkattomasti, tullen vielä päälle päätteeksi työn vähenemisen vuoksi häädetyksi poisikin. Häinkin sai kiittää assessorin jalomielisyyttä, että sai asua ja syödä pappilassa koulun kestäessä. Koulun loputtua Lokakuun 28 päivänä pääsi Olli P:nen kanssani Sortavalaan ja neiti Saukko toimitti hänet palvelukseen Läskelän Mäkisaloon hyvälle isännälle. Impilahdella olisi neiti Saukko tahtonut pitää koulua kaksi kuu-kautta, mutta aineellisen kannatuksen puutteessa täytyi koulu sulkea silloin, kun oppilaat alkoivat hiukan ruveta ymmärtämään opetuksen ydintä. Oppilaat valittivat, ettei ole leipää, eikä sitä saa koulussa istumalla, vaan työtä tekemällä, ja kunta oli jyrkästi kieltäytynyt luovuttamasta penniäkään moiseen muka hyödyttömään tarkoitukseen. Asiain tällä kannalla ollessa jouduin jälleen Sortavalaan lakkoviikoksi.

Lakkoviikolla kertasin hieman uskontoa koulua käyneitten k.-mykkien kanssa herra tirehtööri Saukon talossa. Lakon loputtua 13 päivä Marraskuuta alkoi Jumalan sanan opetus Lahdenkylän kunnantuvalla Sortavalassa. Sinne saapuikin km. lukuisasti, muun muassa Matti Uimonen Jaakkimasta ja koulun loppupuoolella Matti Mölsä Ruskealan pappilasta. Kaikenlaisia vaihteita siellä sai kokea: eräs Katri Töhlönen oli kauheasti vastustanut kouluun joutumistaan ja karannut, mutta sitten hän tuli ta-

kaisin vapaasta tahdosta ja alistui jäämään kouluun, ja hän muuttui hartaaksi ja siivoksi oppilaaksi. Uneliaasti, välinpitämättömästi oppilaat alussa seurasivat opetusta, mutta innostus kasvoi kun he alkoivat ymmärtää.

15 päivä joulukuuta oli meillä yksinkertainen illanvietto joulupuun ympärillä. Siinä tilaisuudessa oli 16 kuuromykkää. Olisi kelvannut nähdä niitten silmien loistetta ja sitä tyytyväisyyttä, mikä km. keskuudessa silloin vallitsi. Sortavalassa oli aineellisesta puolesta myös pidetty huoli. Rouvasväen yhdistys tarjosi oppilaille lämpimän keitoksen päivälliseksi.

16 päivä joulukuuta matkustin kotiini Orimattilaan ja 10 p. tammik. v. 1906 läksin viemään Kurikan k. mykkäinkouluun erästä entistä oppilastani, Maria Kärkkäistä Sortavalan kaupungista. Oli itselleni myös opettavaista nähdä Kurikan km. koulu.

Sitten vasta 4 p. helmikuuta palasin Karjalaan. Jaakkiman asemalla astuin junasta. Siellä oli neiti Saukon toimesta hevonen vastassa. Asuin Jaakkimassa rovastinlesken, rouva Johanssonin luona. Hän on arkkipiispa Johanssonin veljen, Vilhelm Johanssonin, puoliso. Rovasti on kuollut.

Koulua pidin pappilassa. Siellä oli alussa vaan 5 oppilasta. Kaksi heistä oli Uukuniemeltä. Siis vaan kolme omasta pitäjästä. Jaakkimassa vallitsi täydellisin välinpitämättömyys, miltei ylenkatse koko hommaa kohtaan, niin että oppilaatkin tippuivat kesken pois osaksi auttamattoman köyhyyden, osaksi omaisien välinpitämättömyyden vuoksi. Lie ollut omaa syytäni myös, etten kovistanut heidän omaisiaan tekemään velvollisuuttansa kuuromykkiä kohtaan. Syvällä surulla suljin kouluni siellä perjantaina 2 p. maaliskuuta. Matti Uimonen, joka oli jo ennen joulua ollut Sortavalassa, kävi Jaakkimassakin säännöllisesti alusta loppuun koulussa, ja oli hän käsittäväinen ja hyvä seuraamaan opetusta, mutta hänen oli vaikea oppia, kun oli jo 61 vuotta vanha, joten muisto oli alkanut pettää suuremmassa määrässä.

Lauantaina 3 p. Maaliskuuta läksin Jaakkimasta. Elisenvaaran asemalla odotti minua hevonen, jonka neiti Collan oli lähettänyt Parikkalasta minua hakemaan. Ollessani ennen joulua Sortavalan kaupungissa pitämässä koulua kuuromykille, kävi siellä neiti Collan Parikkalasta neiti Saukon kanssa kuuntelemassa. Ko-

tiin päästyänsä ei neiti Collan antanut intonsa sammua, vaan tarttui kauniitten sanojen sijasta tositoimintaan. On nimittäin paljon ihmisiä, jotka käyvät kuulemassa kuuromykkäin opetusta, ja sitten kun sulkevat oven jälkeensä, antavat he kaikki kuulemansa nopeasti haihtua. Neiti Collan esitti kunnan esimiehelle pyyntönsä, että kunta avustaisi k.-m. opetusta. Kunta ilman vastaväitteitä myönsi heti 100 mk. ja kahden oppilaan ravinnon kouluaikana. Usealta kunnalta Karjalassa on anottu apua samalaiseen tarkoitukseen. Aina on saatu kieltävä vastaus. Poikkeuksen teki Kiteen kunta, joka myönsi 30 markkaa pari vuotta takaperin, ja olin siellä 1 kuukauden. Parikkalan kunta on kaukana esimerkkinä toisille kunnille Karjalassa. Yksityiset ovat vielä paljon uhranneet rahassa ja luonnossa, esimerkiksi kasööri Lagervall antoi heti 50 mk. Hänellä oli ollut virkamiesjuhla ja sen muistoksi lahjoitti hän 50 mk. Jalompaan tarkoitukseen tuskin osaa rahojansa lahjoittaa, kun herra Lagervall teki. Neiti Collan oli lähettänyt diakonissan etsimään oppilaita kouluun. Heitä saapuikin jo ensimmäisenä koulupäivänä lukuisasti. Sittemmin kaikki Parikkalan koulua käymättömät k.-m. luvultaan 12 ja yksi tyttö Ristiina Hakman Rautjärven pitäjältä. Parikkalaisilla oli ensin ollut se tarkoitus, että pitää koulua Toukokunn loppuun ja sitten päästää oppilaat Herranehtoiselle, vaan selitetyäni sen olevan mahdottoman katsoen aikaan, mitä k.-mykkien opetus vaatii, luopuivat he vaatimuksestaan, ja on puuhattu kaikkia niitä k.-mykkiä, jotka ovat kouluijässä ja tervepäisiä valtion kouluihin. Suurta ja jaloa on todellakin saatu aikaan Parikkalassa. Ennen oli Parikkalasta käynyt vaan yksi k.-m. koulussa Jyväskylässä, nimittäin Matti Tiainen, joka nykyisin on suutarina Viipurissa. Vaan nyt on toivo saada 5 k.-m. valtion kouluun syksyllä ja se Rautjärven tyttö kuudenneksi. Ylipäänsä k.-m. omaiset heti alussa vastustivat k.-mykkäin toimittamista valtion kouluun. Vaan sitkeä käriäinen käytös ajan päälle lauhdutti kaikki muut, paitsi erään pojan isän, joka pysyi jyrkällä kannallaan, eikä päästänyt eikä lupaakaan päästää poikaansa valtion kouluun. Ei siinä auttanut minkäänlainen puhe, ei rukoukset, ei kyyneleet. Pojan täytyy jäädä isän oman toivomuksen mukaan pimeyteen. Pian se vähä, mitä hän minulta oppi, haihtuu, kun

ei sitä jatketa kauemmin. Kiusaaja oli Parikkalassakin. Eihän mikään polku ole piikitön. Muutamat kuuromykkäin omaiset pitivät sanottua tilaisuutta jonkunlaisten luentokurssien kaltaisena, joihin sai tulla milloin tahansa ja joista voi poistua, milloin halutti. Arvaa sen kuinka vaikeaa, melkeinpä mahdotonta on sellaisissa oloissa osata järjestää opetusta. Siihen sopisi paremmin luennot, mutta pidäppäs luentoja sellaisille kuuromykille, jotka eivät ymmärrä ainoatakaan merkkiä, eivätkä osaa kirjoittaa ainoatakaan kirjainta. Siis tässäkin meni paljon aikaa kirjainten ja merkkien tutustuttamiseen. Ylipäänsä oppilaat käyttäytyivät hyvin, paitsi eräs poika, joka aina ikävöitsi kotiin ja karkasikin pari kertaa. Vaan kun hän pääsee syksyllä valtion kouluun, niin toivoa sopii, että siellä otetaan lujemmalle. Vanhemmat kuuromykät ovat osoittautuneet halukkaammiksi oppimiseen kun nuoremmat. Mutta luonnollisesti jälkimäiset voittavat edistyksessä, kun vanhempia haittaa muistin huonous. Vaan Jumalan sanassa tai uskonnossa olen huomannut vanhemmilla paremman käsityskyvyn. Vaikka he olivat kaikki koulua käymättömiä, oli heillä kuitenkin käsitys, joskin hämärä, Jumalan olemassa-olosta. Ja muutamilla synnistä ja sen rangaistuksesta. Vaan harvalla on tietoa Jeesuksen Kristuksen suloisesta evangeliumista, joten juuri sitä pitäisi voimain jälkeen julistettaman kuuromykille. Ja jos heidät saa sen käsittämään, niin silloin on tarkoitus saavutettu, eikä työ ole mennyt hukkaan, sillä tämä hedelmä tuuleentuu vasta iäisyydessä täydellisesti, vaikka sen täytyy näyttäytyä jo täällä ajoissa.

Hulda Hakala.

Kirjeitä kuuromykiltä.

Kauhajoki 7 p. heinäkuuta 1906.

Rakkaat k.-m. lehden lukijat, tutut ja tuntemattomat!

Nyt saan ilmoittaa, että olen ollut terve ja voinut hyvin, jota samaa Herran kallista armolahjaa toivoisin saavan teidänkin nauttia; sillä terveys on kallein lahja ihmisellä tässä maailmassa. Minä

olen matkustellut siellä täällä ja tapasin useita kuuromyykyä sekä entisiä koulutovereitani. Muutamalla oli vaimokin. Oli hauskaa nähdä, kun pienet viattomat lapset osasivat ilmoittaa merkeillä tahtonsa. Lapset tiesivät, ettei äiti kuule. Minä tahdon lausua heille sydämelliset kiitokset siitä ystävyydestä, jota sain osakseni. Eräs kuuromyyky oli ylpeä ja itserakas. En tiedä mistä syystä. Luulen, että siitä, kun hän osaa tehdä työtä ja saa olla mestari. Mainitulle mykälle tahtoisin huomauttaa, että eletään sitä vähemmälläkin, kun vain muistetaan Jumalaa ja pidetään käskyt pyhänä. Älkää rakkaat k.m. unhoittako opettajianne ja mitä heiltä olette oppineet. Moni kuuromyyky kätkeytyy, ei toivoisi enää näkevänsä opettajiansa. Älkää siitä murehtiko, vaikka he olisivat teitä toruneet toisen panettelemisen tähden, vaan muistakaa, että ihmisen eläystä elämästä on kerran tili tehtävä.

Viime tammikuun numerossa Hulda Hakala moittii suulla puhumista. Olkoon ääni kuinka rumaa tahansa, puhuminen on sittekin kaikessa tapauksessa kuuromyykälle hyvä. Minä en saata olla vaiti, käytän aina suulla puhumista, silloin kun hyväksi näen. Mitä tulee viittomamethodin ajattelemiseen, niin luulen, että sen osaavat kaikki, jotka ovat koulua käyneet, ja jos niin on, ettei kaikki osaa, niin mitä siitä opettelemisesta olisi hyötyä, kun he niin harvoin tapaavat toisia myykyä, eivätkä käy moneen vuoteen opettajiansa tervehtimässä.

Vilho Kujala.

Tietoja kotimaasta.

50 vuotta täyttäessään t. k. 14 p:nä sai aistinvialliskoulujemme tarkastaja, maisteri **Valter Forsius** osakseen suuremman kunnianosotuksen.

Jo varhain aamulla kävivät häntä omaiset ja sukulaiset tervehtimässä lauluilla, puheilla ja runoilla. Tuskin olivat he sen suorittaneet, kun saapuivat Helsingin sokeainkoulun oppilaat laulamaan hänelle laulunopettajatar *Alexandra Ahngerin* johtamina. Yksi sokea tyttö toivotti valituin sanoin tovereinsa puolesta viisikymmenvuotiaalle onnea antaen hänelle samalla muutamia ruusuja. Vähä sen jälkeen saapui Helsingin sokeainkoulun opettajakunnan puolesta lähetystönä opettajatar *V. Federley* ja käsityönopettaja *J. Makkonen* toivottaen onnea ja tuoden komean kukkalaitteen. Kello 1½9 e. pp. saapui Koulutoimen Ylihallituksesta 6-henkinen lähetystö onnentoivotuksille tuoden maisteri Forsiukselle kristallimaljakon täynnä kukkia.

Suomen kuuromyökkäinliiton ja Helsingin kuuromyökkäinyhdistyksen puolesta antoivat neiti *Elma Eklund*, verhoilija *Hj. Westling* ja toimittaja *Julius Hirn* tarkastajalle kristallimaljakon kukkineen, ja viimeksimainittu piti kauniin ja liikuttavan puheen ja toi kaikkien Suomen kuuromyökkäin kiitokset tarkastajalle hänen tunnollisesta ja ansiokkaasta toimestaan Suomen aistinviallisten hyväksi. Samalla pyysi toimittaja *Hirn* tarkastaja Forsiuksen Helsingin kuuromyökkäinyhdistyksen kunniajäseneksi.

Helsingin piirin Kuuromyökkäinlautajayhdistyksen puolesta esittivät onnentoivotukset senaattorin rouva *J. Ramsay* ja herra *J. Sundberg* samalla kukkasia antaen.

Samaan aikaan saapuivat maamme aistinvialliskoulujen opettajain puolesta lähetystönä johtajat *A. Hedman* Perttulasta, *A. E. Nordman* Turusta, *O. Wichmann* Porvoosta, *K. Killinen* Kuopiosta ja *K. Sipilä* Helsingistä sekä opettajatar *A. Pulkkinen* Porvoosta ja opettaja *P. Stade* Pietarsaaresta. Johtaja *Hedman* piti tilaisuudessa maisteri Forsiukselle lämpimän ja kauniin puheen, samalla kun maisteri *Wichman* hänelle antoi komean kotelon, missä oli maamme aistinvialliskoulujen opettajattarien ja opettajien valokuvia sekä kuvia eri kouluista ja niiden oppilaista aistikkaasti koristetuille pöhvilevyille järjestettyinä. Kotelon kannessa oli suomeksi ja ruotsiksi: *Valter Forsiukselle, Suomen ensimmäiselle aistinvialliskoulujen tarkastajalle. 19¹⁴/906. Suomen aistinvialliskoulujen opettajilta ja opettajattarilta.* — Lähetystön puolesta antoi opettajatar *Pulkkinen* tarkastajalle vielä kukkasia.

Liikutettuna näistä eri tahoilta hänen osakseen tulleista kunianosoituksista kiitti maisteri Forsius kaikkia lämpimin sanoin.

Myöhemmin kävi tarkastaja Forsiuksen luona tervehdyksillä kaksihenkinen lähetystö Sörnäisten ruotsalaisen työväenyhdistyksen (*Arbetets vännar*) puolesta, jonka puheenjohtajana maisteri Forsius on ennen useita vuosia ollut.

Jyväskylän k. m. koulun johtaja pastori *Luoma* rouvineen oli lähettänyt tarkastajalle rouva Luoman sepittämän kauniin onnentoivotusrunon.

Köpenhaminan kokouskomitea on kehoittanut Suomen kuuromyökkäin liittoa muodostamaan komitean kokoamaan Suomen kuuromyökkäin töitä ammattinäyttelyyn, joka toimeenpannaan Pohjoismaisen kuuromyökkäinkokouksen yhteyteen ensi kesänä.

Ensi kerran tänä syksynä kokoontui Helsingissä kuuromyökkäinyhdistys kokoukseen huoneustossaan sunnuntaina, tämän kuun 2 p:nä kello 7 j. pp. Tervehdyspuheen piti yhdistyksen puheenjohtaja, neiti *Elma Eklund* toivottaen kaikki tervetulleiksi uudistunein voimin työskentelemään ja toimimaan k.m. asian

hyväksi. — Ilta kului entiseen tapaan hauskasti ja nopeasti yhteisessä seurustelussa.

Jäähyväisjuhla paikkakunnalta poismatkustavalle valtioneuvoksen rouva *J. Stadiukselle* pidettiin Helsingin k.m. yhdistyksen huoneustossa 2 p. syysk. illalla. Neiti *Maria Sihvola* kertoi rouva Stadiuksen monipuolisesta toiminnasta Helsingin k.m.ykkäin keskuudessa viittomakielellä, minkä kuuleville juhlavieraille tulkitsi neiti *Elma Eklund*, joka juhlavieraalle antoi ruusuja. Myöskin toimittaja *J. Hirn* puhui ja kiitti rouva Stadiusta hänen ansiokkaasta toiminnastaan Suomen kuuromykkäinliiton sihteerinä ja sanomalehden »*Tidskrift för döfstumma*» (ruotsal. k.m.ykkäin lehden) toimittajana. Kaikki näyttivät kaipauksella ajattelevan eroa heille rakkaaksi käyneestä ystävästä. Ja varmaankin seuraavat rouva Stadiusta hänen poislähtiessään k.m.ykkäin hartaat kiitokset ja toivotukset onnellisesta olostaan hänen uudessa paikassaan.

Huvimatkan teki sunnuntaina, tämän kuun 16 p:nä Helsingin k.m. yhdistys Degeröön saareen, jonne sen saaren omistaja rouva *H. Castrén* oli heidät kutsunut vieraikseen. Matkaa varten olivat k.m.ykät vuokranneet yksinomaan itselleen laivan, jolla kaupungin rannasta lähdettiin aamulla kello 9. Perillä juotiin kahvit ja ruokailtiin luonnon helmassa vapaudessa kauniissa saarella. Ilmakin sattui olemaan erinomaisen ihana. Hauskuutta lisäsi k.m.ykkäin toimeenpanemat kaikellaiset urheiluleikit. — Tyytyväisinä sitten lähdettiin paluumatkalle ja saavuttiin, joskin ruumiilta hiukan väsyneinä, niin mieleltä kuitenkin suuresti virkistyneinä kaupungin rantaan kello 1/5 j. pp.

Luentoja maantieteessä ja historiassa, ehkä mahdollisesti muissakin aineissa aiotaan taasen tänä syksynäkin pitää sunnuntai-iltasin Helsingin kuuromykkäinyhdistyksen huoneustossa.

Maria Lahdensuu Pieksämäeltä, jonka viime numerossa mainitsimme saaneen Kuopion maanviljelysnäyttelyssä toisen palkinnon, onkin saanut kutomatöistään *ensimmäisen palkinnon* ja ylimääräisen palkinnon taiteellisesti tekemistä töistään.

Kihloihin ovat menneet kuuromykkäinkoulun opettaja *Otto Koponen* Kuopiosta ja k. m. koulunopettajatar *E. Serenius* Oulusta.

Keräyslista erään kovan onnen kohtaaman hyväksi on U. S. konttorissa. Eräs kuuromykkä suutari oli vaivalla saanut kootuksi 80 mk. kouluttaakseen poikaansa. Rahat hän viikko sitten kadotti, eikä tunnoton löytäjä ole sanomalehti-ilmoituksesta huolimatta tuonut niitä takaisin. Kovan onnen kohtaama on sitä suuremmassa pulassa, kun hän on loukannut oikean kätensä ja on siten

toistaiseksi työhönkin kykenemätön. Avuliaat ihmiset eivät kiel-
täne häneltä pientä ropoa.

Kuopion kuuromykkäinkoulu. Senaatti on myöntynyt Koulutoimen yllähallituksen esitykseen, että Kuopion kuuromykkä-
kouluun kuluvan lukuvuoden alusta lähtien perustettaisiin väli-
aikainen rinnakkaisosasto ja että tähän tarkotukseen myönnet-
täisiin tämän lukuvuoden ajaksi 5,850 mkan määräraha.

Valtioneuvoksen rouva Stadius on paikkakunnalta pois-
muuton takia luopunut sanomalehden »*Tidskrift för döfstumma*»
(ruotsal. kuurom. lehden) toimituksesta ja hänen sijaansa tullut
neiti *Elma Eklund*.

Ulos asunnostaan on Pukkilan Torpinkylässä ajettu kuuro-
mykkä *A. Loviisa Uutelan* (Arvelan) omaisia. Heidän asuntonsa
eli torppansa kuului Arvelan taloon, jonka omistaa maanviljelijä
Kalle Arvikainen. Kun huoneet olivat tyhjä, niin talon emäntä
käski poliisin naulaamaan huoneiden ovet kiinni, ja viljatkin pel-
lolta joutuivat talonväelle. Nyt on poisajetut turvautuneet asian-
ajajan kehoituksesta oikeuden apuun. Tarkastuksessa arvioitiin
vahinko 3,000 markkaan. Kirjoituksen lähettäjä ei vielä tiedä,
onko asia sovittu tai miten siinä lopullisesti on käynyt.

Junan yliajamana Viipurin läheisyydessä kuollut kuuro-
mykkä, josta viime numerossa mainitsimme, oli nimeltään *Anton*
Virolainen ja ammatiltaan seppä. Hänen kotinsa oli rautatien
läheisyydessä, josta syystä hän usein joutui kulkemaan rautatien
rataa myöten. 2 kertaa oli hän ennenkin joutunut vaaraan tulla
yliajetuksi, mutta saanut silloin vain pienempiä vammoja. Aikoi-
naan oli hän läpikäynyt Kuopion kuuromykkäinkoulun.

Kuuromykkiä kehoitetaan mitä vakavimmin olemaan kulkematta
(= etteivät kulje) *pitkin rautatien rataa*, ettei näin surullisia ta-
pauksia eikä muitakaan onnettomuuksia heille sattuisi!

Kuuromykkä J. H. Ylén on muuttanut asumaan Helsin-
gistä Haminaan, matkusteltuaan viime keväästä asti Mikkelissä,
Viipurissa, Imatralla ja Kotkassa. Hän on ollut työssä herra V.
Muinosen kirjansitomossa Haminassa 2¹/₂ kuukautta.

Tietoja ulkomailta.

Kööpenhaminan kuuromykkäinkoulu tulee huhtikuussa
1907 olleeksi 100 vuotta toiminnassa.

Ensimmäinen pohjoismainen kuuromyökkäinkokous Kööpenhaminassa alkaa luultavasti elokuun 18 p:nä 1907.

Sen toimeenpanemiseksi on valittu komitea, johon kuuluu 14 kuuromyökkää ja 13 kuulevaa.

Tosin oli aikomus valita komiteaan kuuromyökkäinystävain kokousta varten, joka ajetaan pitää tuon suuren kokouksen yhteydessä, ainoastaan kuulevia jäseniä, mutta sitten kuitenkin päätettiin, ettei pitäisi erottaa kuuromykkiä ja heidän ystäviään toisistaan erilleen, joten valitaan vaan yksi komitea, jossa on sekä kuuromykkiä että kuulevia, kuitenkin niin että k.mykkiä on yksi enemmän.

Sitä paitsi löytyy eri komiteaosastoja näyttelyä, esitelmien pitoa y. m. varten.

Näyttelyyn on aikomus saada yksinomaan Pohjoismaissa (Tanskassa, Ruotsissa, Norjassa ja Suomessa) asuvien kuuromykkien töitä, sekä koulu- että muita töitä, m. m. maanviljelysalalla saatujakin, nykyään elävien ja kuolleidenkin k.mykkien töitä. Ja on tällä näyttelyllä tarkoituksena osoittaa niille kuuleville ihmisille, jotka vielä epäilevät k. m. työkykyä, että k.mykätkin pystyvät tekemään monellaisia töitä, ja etteivät k.m. koulut ole turhaan antaneet alkuopetusta k.mykille, joten he sitten itse kykenevät koulusta päästyään enemmän oppimaan ja edistymään.

Esitelmäosaston huolena on hankkia aikanaan esitelmiä kokouksessa pidettäväksi. Niitä pidetään seuraavista asioista: 1) Kuuromykkäin kouluista ja k.mykistä; 2) Mitä on tehtävä k.mykkäin hyväksi heidän ensi kerran Herranehtoiselle pääsön jälkeen; 3) Kuuromykkäinyhdistyksistä ja muista järjestelyistä.

Kuuromykkäinystävain kokouksen tarkoituksena on työskennellä suuremman harrastuksen herättämiseksi kuuromykkäinasiaan ja ylipäänsä toimimaan kuuromykkäin hyväksi, ja jotta saataisiin vaikutusvaltaisille ja muillekin henkilöille, jotka tavalla tai toisella ovat tekemisissä kuuromykkien kanssa, tiedoksi, mitä kokouksessa on keskusteltu siitä, mitä kuuromykkäin hyväksi on tehtävä.

Komitean kunniapresidentiksi on valittu valtioneuvos A. H. F. C. Goos Kööpenhaminasta.

Maanviljelijänä Sjellannissa Tanskassa elelee eräs kuuromykkä. Hänen tilansa on suuruudeltaan noin 5¹/₂ tynnyrin alaa, jolla hän on voinut elättää 1 hevosen, 3 lehmää, muutamia sikoja y. m. Hänen isällään oli suurempi tila, mistä hän erotti tämän pienemmän palasen kuuromykälle pojalleen ja loput toiselle pojalleen, joka oli kuuleva. Isä oli eläessään hyvänä apuna pojalleen, m. m. kylväenkin viljan poikansa peltoon, sillä poika ei itse osannut kylvää. Mutta kun isä kuoli, niin joutui k.mykkä mo-

nasti ihmisten petettäväksi varsinkin kaupatessaan heille eläimiä. Siitä syystä tekikin hän kauvemman aikaa kauppaa vain veljensä kanssa; mutta tämäkin häntä alkoi »vetää nenästä», joten hänen täytyi siitäkin kaupasta lakata, ja kasvattaa hän nyt eläimiä vain omiksi tarpeiksi. — Suuri apu hänellä on kuitenkin kuulevasta, älykkästä vaimostaan.

43 sanaa minuutissa kertoo eräs norjalainen lehti taitavan kuuromykän voivan sormikielellä »puhua».

Kansainväliset urheilujuhlat kuuromykille pidettiin tämän syyskuun alussa *Göteborgissa* Ruotsissa ja otti siihen osaa k.m. urheiluseuroja Göteborgista, Tukholmasta, Köpenhaminasta sekä muutamia Norjasta ja Saksasta.

Nimenmuutoksia tapahtuu Tanskassakin. Kerrotaan nimittäin, että »1866 perustetun kuuromykkäinyhdistyksen» esimies, tarkastaja *H. J. Lassen* on ottanut nimekseen synnyinpaikkansa nimen *Ketting*.

Kuollut 57 vuoden iässä on eräs Saksan etevimpiä kuuromykkiä, *Heinrich Buchheim* Leipziginä. Ammatiltaan oli hän kone-seppä ja oli itsekin keksinyt joukon hieromakoneita, joita lääkäritkin suuresti kiittivät. Eläissään otti hän osaa kaikkiin Saksassa pidettyihin kuuteen k.m. kokoukseen, ollen viimeisessä presidenttinäkin. — Viittomakieltä hän innokkaasti aina puolusti pitäen siitä viime vuonna Leipzigin kokouksessa esitelmän.

Levittäkää Kuuromykkäinlehteä hankkimalla sille tilaajia kuulevainkin joukosta!

Kuuromykät, kirjoittakaa ja lähettäkää tietoja omaan lehteenne!

H u o m . !

Kuuromykkäin perheille ja neitosille!

Parhaimmista tehtaista alituinen varasto 20 erilajisia **om-pelukoneita** myydään vähittäinmaksulla. Maksettava 20 mk. käsirahaa, ja sitten 8—10 mk. kuukaudessa. Kaikille koneille 5 vuoden takaus. Pyytäkää hintaluetteloita!

J. V. Halonen.
Liikemies lisalmella.